

2 Vragenuur

Vragenuur

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 12.3 van het Reglement van Orde.

Vragen Veltman

Vragen van het lid Veltman aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat over **het bericht "Politie vangt meer mensen met drugs in het verkeer: 'Effecten houden veel langer aan dan je zelf voelt'"**.

De voorzitter:

Aan de orde is het mondelinge vragenuurtje. Een hartelijk woord van welkom aan de kersverse minister van Infrastructuur en Waterstaat, die wij hier voor het eerst mogen verwelkomen. Fijn dat u bij ons bent. Er is een interessante vraag voor u. Die vraag wordt gesteld door mevrouw Veltman van de fractie van de VVD. Het woord is aan haar.

Mevrouw **Veltman** (VVD):

Dank, voorzitter. Welkom aan deze nieuwe minister in de Kamer. Steeds meer mensen, vooral jonge mensen, gebruiken drugs en stappen vervolgens gewoon achter het stuur, alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Laten we het helder zeggen: wie met drugs op achter het stuur kruipt, is een verkeershufter, een gevaar op de weg en iemand die bewust het leven van anderen op het spel zet. Het wordt steeds erger. Gisteren nog stond er in het AD dat het aantal bestuurders dat onder invloed van drugs rijdt fors stijgt. Vaak hebben ze zelf niet eens door dat ze nog onder invloed zijn, want middelen zoals xtc, 3-MMC, cocaïne en cannabis kunnen je rijgedrag tot 40 uur na gebruik beïnvloeden. Waar voorheen rijden onder invloed van alcohol het meest voorkwam, zijn nu de mensen die onder invloed van drugs worden betrapt in de meerderheid.

De cijfers liegen niet. In de eerste vijf maanden van dit jaar zijn er al 11.000 positieve drugstesten afgenomen in het verkeer; vorig jaar waren dat er nog geen 8.500. En dan is het festivalseizoen nog niet eens begonnen. Bovendien begrijp ik dat er allerlei manieren zijn om een drugstest te omzeilen. Het vermoeden is dat de aantallen nog veel hoger zijn. Kortom, het probleem wordt steeds groter. Het is levensgevaarlijk en het tij moet gekeerd worden. Ik vraag de minister: is hij het ermee eens dat het tij gekeerd moet worden en, zo ja, wat gaat hij daaraan doen en welke acties zet hij dan in gang? Wordt het niet tijd voor een stevige, landelijke aanpak tegen drugs in het verkeer, voor een intensievere aanpak?

De voorzitter:

Het woord is aan de minister.

Minister **Tieman**:

Voorzitter, dank u wel. Dank ook voor de vragen die gesteld zijn over dit wezenlijke onderwerp. Het is een onderwerp dat ons iedere dag raakt. Rijden onder invloed van drugs, maar ook van rijgevaarlijke medicijnen, gaat niet samen

met verkeer. Laat dat volstrekt duidelijk zijn. Ik wil hier ook echt uitstralen dat we op dit gebied law-and-order gaan neerzetten. Op dit moment zijn we met onze partners bezig met de voorbereidingen voor een campagne die over een viertal dagen zal aftrappen. Dat gaat plaatsvinden op 5 juli. Die timing is niet afhankelijk geweest van het AD-artikel; dat zat al in de pen. Sinds 2017 zijn we bezig om met name het drugsgebruik in het verkeer beter in kaart te brengen. We zijn ons aan het toespitsen op verschillende zaken. Er vinden diverse analyses plaats, maar we gaan ook de straat op om die cijfers beter te duiden. Ten aanzien van andere zaken is de politie op dit moment ook meer op drugs aan het focussen. Het is dus echt een thema waar we meer over zullen gaan horen.

Er zijn diverse bestuurlijke zaken die we kunnen inzetten, zoals het intrekken van het rijbewijs. Dat gaat plaatsvinden naar aanleiding van een gesprek tussen een psychiater en de desbetreffende persoon om te bepalen of er een educatieve toets moet worden gedaan. Dat zijn de smaken die er zijn. Als een persoon echt richting een verslaving gaat, dan is het intrekken van het rijbewijs de eerste optie. Daarnaast heeft mijn collega van Justitie en Veiligheid ook de mogelijkheid om boetes op te leggen. Dat is het maatregelenpakket dat nu voor handen ligt. Eerder dit jaar heeft u een motie ingediend. Daar geven wij op dit moment invulling aan, zodat het volgende kabinet, met de onderzoeken die daaraan verbonden zijn, verdere besluiten zou kunnen nemen. Dat wordt dus in gang gezet en staat nu gepland voor afwikkeling medio 2026.

Tot zover.

Mevrouw **Veltman** (VVD):

Dank u wel. Heel goed om te horen dat er toevallig zeer binnenkort een campagne begint. Mijn vraag is wel: is dit de stevige aanpak waarvan we echt denken dat die zin gaat hebben? Ik begrijp namelijk dat dit gebaseerd is op cijfers die vanaf 2017 worden bijgehouden; dat zei de minister net. Maar je ziet dat die aantallen nu, zeker in de laatste periode en als je het laatste jaar vergelijkt — ik heb ook cijfers van de controles in Limburg gehoord — exponentieel stijgen. Het gaat zó hard en het probleem wordt zó groot. Heeft de minister het idee dat hij met deze aanpak ook echt het antwoord geeft op het probleem dat we nu op straat zien? Dat is dus een eerste vraag.

Daarnaast wordt er volgens mij samengewerkt met allerlei partijen. Volgens mij zei de minister dat net, maar dat heb ik ook teruggekregen na eerdere vragen van de VVD. Maar is die aanpak intensief genoeg? Haalt de minister met die samenwerking alles uit de kast om dit probleem aan te pakken? Denkt hij bijvoorbeeld — dat is een volgende vraag — aan samenwerking met verzekeraars? Voor mij is het namelijk volstrekt helder dat als jij met drugs op achter het stuur gaat zitten en je betrokken bent bij een ongeval, je natuurlijk niets vergoed krijgt van de verzekeraar. Maar hebben mensen die dit risico nemen dit wel scherp voor ogen? Dat moeten de mensen goed weten.

Tot slot vraag ik de minister ook hoe hij denkt over zorgen dat de pakkans wordt vergroot. Dat moet natuurlijk in overleg met de minister van Justitie en Veiligheid; dat begrijp ik. Dat kan bijvoorbeeld door het intensiveren van controles rondom de festivals, want een festival is te gek,

maar met een pil op achter het stuur stappen kan gewoon echt niet. Je ziet nu die hoge aantallen, dus wat vindt de minister van het idee om deze controles bij festivals samen met de politie te intensiveren?

Minister Tieman:

Wederom dank voor de vraag. Op dit moment — weet dat ik nog in mijn eerste week zit — heb ik informatie gekregen waardoor ik denk dat we echt aan de bal zijn. Haal ik er dan alles uit ten opzichte van de ontwikkelingen die we op straat zien? Ik woon in het centrum van Rotterdam. Daar zie ik ook het een en ander en ik zie daar ook het een en ander voorbijkomen in de lokale media, waarin ook die verontrusting naar voren komt. Ik ga dus ook kijken of dat inderdaad het onderste uit de kan is van wat we kunnen doen en of we gelijke tred kunnen gaan houden met deze nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen ten opzichte van bijvoorbeeld dat alcoholgebruik. Maar ook daar hebben we meer duiding voor nodig. Daarmee wil ik helemaal niet vertragen, maar ik denk dat die data op dit moment nog wel verbeterd zouden kunnen worden. Ik denk dat we daar meer inzicht in zouden kunnen krijgen.

Dan het punt van de verzekeraars. Ik heb hier een hele lijst: politie, VeiligheidNL, Trimbos, TeamAlert, Veilig Verkeer Nederland, provincies en gemeenten. We zijn er gezamenlijk mee bezig. We werken samen, maar de verzekeraars ontbreken heel even in dit lijstje. Dat is wellicht niet helemaal goed doorgekomen, maar daar ga ik nog eens specifiek naar kijken. We zien bijvoorbeeld ook bij bepaalde fietsen dat verzekeraars een veel grotere rol gaan krijgen wanneer je onverzekerd bent, ook ten aanzien van niet-gekeurde voertuigen. Ik ga wat dat betreft dus nadere informatie tot me nemen, want mogelijk kunnen verzekeraars hier een grote rol krijgen.

Voorzitter. Dan ten aanzien van de tweede vraag, over risicogestuurd testen op festivalterreinen in plaats van mischien generiek testen langs een snelweg of op een andere verkeersader. Dat is natuurlijk ook interessant. Daar is de pakkans dan relatief gezien hoger. Dat lijkt mij met de middelen die we hebben de juiste aanpak. We zien ook in allerlei andere zaken binnen het VTH-stelsel, het stelsel voor vergunningverlening, toezicht en handhaving, dat we veel meer risicogestuurd gaan kijken. Daarover moet ik dus nog wat meer informatie krijgen. Anders doe ik u schriftelijk toekomen waar wij op dit moment de analyse laten plaatsvinden en of die generiek is of juist via die hotspotbenadering. Als het aan mij ligt, gaan wij onze schaarse middelen inzetten op die hotspotbenadering.

De voorzitter:

Tot zover. Dan is er nog een vervolgvraag van de heer Olger van Dijk.

De heer Olger van Dijk (NSC):

Dank aan collega Veltman, die dit belangrijke probleem hier toch bespreekbaar maakt vandaag, want drugs zijn een stille epidemie in dit land. We zien dat het een soort veenbrand is die voortwoekert en die onze jongeren verdooft, maar die ook tot steeds meer verkeersslachtoffers leidt. Dat is onaanvaardbaar. Mijn vraag aan de minister is of deze aanpak wel voldoende is. Deze minister is onder andere verantwoordelijk voor het bestuursrechtelijke spoor en het

CBR. Kan deze minister ons verzekeren dat elke mededeling die door de politie wordt gedaan, wordt opgepakt door het CBR en dat daaraan ook echt gevolg wordt gegeven? Kan de Kamer daarover worden geïnformeerd?

Minister Tieman:

Dat antwoord kan ik geven: volmondig ja, dat wordt gedaan. Het wordt opgepakt door het CBR. Iedereen die daarvoor wordt gepakt, wordt doorgeleid naar het CBR. Daarover kan ik informatie geven aan de Kamer. Dat is een toezegging.

De heer Boutkan (PVV):

Laat duidelijk zijn: voor de PVV is het gebruik van drugs en alcohol in het verkeer onacceptabel. Dat staat buiten kijf. Dat moet dus ook flink worden aangepakt. Wat hoor ik de minister nu zeggen? "Ja, we gaan een psychiater inzetten en een campagne starten." Wat is dat voor een slappe hap? Ik bedoel, als je een kilometer te hard rijdt, dan ligt er een fikse verkeersboete op de deurmat, en als je zoiets flikt — je rijdt iemand dood met drugs of alcohol op — dan mag je een poosje staan schoffelen. Wanneer gaat deze minister nou eens flink doorpakken en eindelijk een flinke straf uitdelen aan dit soort hufters?

Minister Tieman:

Meneer Boutkan, dank voor de vraag. Wat dat betreft hebben we het hier over de bestuurlijke zaken. Bij de strafrechtelijke zaken hoort ook zeker een gevangenisstraf. De boetes beginnen bij €850, tot aan die gevangenisstraf. Uw vraag op dat spoor — wanneer gaan we ze aanpakken? — ligt echt bij Veiligheid en Justitie.

Dan ten aanzien van de campagne die we nu aan het doen zijn. Daar is geen bob-campagne op toegespitst. Eén pilletje te veel is eigenlijk al meteen té veel. Wij passen daar dus een iets andere strategie op toe. "Rij drugsvrij" gaat op 5 juli beginnen. Wat dat betreft is dat dus afhankelijk van wat er gebeurt in het verkeersbeeld, maar ik ga hier zeker niet zeggen dat er alleen maar een psychiatrisch gesprek aan ten grondslag ligt. Absoluut niet. Er is een mogelijkheid om dit ook meteen strafrechtelijk aan te pakken.

De voorzitter:

Dank u wel. Tot zover dit onderwerp. Hartelijk dank aan de kersverse minister voor zijn vuurdoop hier.

Minister Tieman:

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Fijn dat u hier was.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.